

Könyvelői

HÍRLEVÉL

www.eszir.hu

Az időszakos elszámolású ügyletek áfa vonzata

A 2016. évben megváltoztak az időszakonkénti elszámolású ügyletek áfa adószabályai.

Mi a „nem időszakos elszámolású” ügylet?

A gazdasági események elméletben a következő képen zajlanak le:

1. lépés, a megrendelés feladása
2. lépés, a szerződés megkötése
3. lépés, az áru fizikai átadása (szolgáltatás esetén teljesítés igazolás)
4. lépés, a számla elkészítése
5. lépés, a számla kiegyenlítése

Az áfa szempontjából az **áru fizikai átadásának** van kiemelt jelentősége (Ptk. szerint ettől az időponttól követelhető az ellenérték). Alapesetben ugyanis az áru átadásával valósul meg az áruértékesítés tényállásszerű folyamata. A fizikai átadás napja a **termékértékesítés napja** és ez, az Áfa szerinti teljesítés napja is (ez az alapeset, sok kivétel van).

A törvény szövege:

2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról

55. § (1) Az adófizetési kötelezettséget annak a ténynek a bekövetkezése keletkezteti, amellyel az adóztatandó ügylet **tényállásszerűen megvalósul** (a továbbiakban: teljesítés).

A gyakorlatban a lépések sokszor nem különülnek el ilyen élesen, pl. egy építőipari kivitelező az építőanyag kereskedésben vásárol 5 m^3 sódert, melyet a saját járművére helyben fel is rakodnak és készpénzzel fizet.

Ebben az esetben mind az öt lépés egyetlen folyamatban valósul meg. A konkrét nap a **termékértékesítés napja** és az Áfa szerinti teljesítés napja is.

Mikor beszélünk időszakos elszámolású ügyletekről?

A fenti példánál maradva, *pl. a kivitelező megállapodik az építőanyag kereskedéssel, hogy egy nagyobb munkához folyamatosan kell a sódert szállítani.* A teherautó hétfőtől péntekig, igény szerint szállítja el a sódert az építőanyag kereskedésből. Nem történik minden szállítás után elszámolás, hét közben csak a fuvarok számát írják fel egy szállító levélre, és péntek délután a szállítóleveleket összesítik, és ez alapján állítják ki a számlát.

Ebben az esetben mi a teljesítés napja? Hétfő, kedd, péntek? Hiszen minden nap volt szállítás.

Nos, ez pontosan az időszakos elszámolású ügylet.

Két eset lehetséges:

- A felek a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás során **időszakonkénti elszámolásban** vagy fizetésben állapodnak meg, *pl. a hét minden napján szállítják a sódert, de csak a hét utolsó napján számolják el és igazolják le, az eladott termékek mennyiségét.*
- A felek a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás ellenértékét **meghatározott időszakra állapítják** meg, *pl. az ingatlan bérleti díjat havi időszakra állapítják meg, minden megkezdett hónap egész hónapnak számít, tört hónap nincs.*

A törvény szövege:

2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról

58. § (1) Amennyiben a felek a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás során **időszakonkénti elszámolásban** vagy fizetésben állapodnak meg, vagy a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás ellenértékét **meghatározott időszakra** állapítják meg, **teljesítés** az elszámolással vagy fizetéssel érintett időszak utolsó napja.

Tehát kulcsfontosságú az elszámolási időszak, ami a felek közötti szerződésben kerül meghatározásra.

Az elszámolási **időszak** tipikus esetei:

1. hetente
2. havonta (EU-n belüli értékesítésnél, ha egy naptári hónapot meghaladja az időszak hossza, akkor a naptári hónap utolsó napján pl. 2016.04.30-án időarányos részteljesítés történik, számlázni kell Áfa 58.§ (2).)
3. negyedévente
4. évente (ha a 12 hónapot meghaladja az időszak hossza, akkor a naptári év utolsó napján pl. 2016.12.31-én időarányos részteljesítés történik, számlázni kell Áfa 58.§ (3).)

Az áfa szerinti, teljesítés napja

A teljesítés napja ezért kulcsfontosságú, mert ezen a napon keletkezik az áfa fizetési kötelezettség. Ez praktikusán azt jelenti, hogy ezzel a nappal kell az adóbevallásba beállítani a fizetési kötelezettséget.

Az időszakos elszámolású ügyletekre vonatkozó főszabály

Általános főszabály, az **áfa szerinti**, teljesítés napja az elszámolási **időszak utolsó napja**, ha a fizetési határidő is ez a nap.

A törvény szövege:

2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról

58. § (1) Amennyiben a felek a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás során időszakonkénti elszámolásban vagy fizetésben állapodnak meg, vagy a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás ellenértékét meghatározott időszakra állapítják meg, **teljesítés az elszámolással vagy fizetéssel érintett időszak utolsó napja.**

Pl. a bérleti díjat negyedéves időszakra állapítják meg, (a megkezdett negyedév is teljes negyedévnek minősül) akkor az év első időszaka: január 01-től, március 31-ig tart.

Az időszak utolsó napja tehát március 31-e, és ez a nap a fizetés esedékessége is.

Így az áfa szerinti teljesítés napja is ez (március 31.), tehát az áfa bevallásba is ezzel a nappal kell beállítani.

Ebben a körben az általános szabály ritkábban fordul elő, leginkább készpénzes fizetés esetében. Ugyanis ilyen szerződések a gyakorlatban ritkán fordulnak elő, a jellemző az, hogy a fizetési **határidő nem esik pontosan egybe** az időszak utolsó napjával, azt megelőzi, vagy követi.

Az időszakos elszámolású ügyletekre vonatkozó **kivételes szabály első esete**

Ha a számla kelte és a fizetési határideje is az időszak **vége előtti időpont**, akkor az **áfa szerinti** teljesítés napja, a számla **kibocsátásának** napja lesz.

A törvény szövege:

2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról

58. § (1a) Az (1) bekezdéstől eltérően teljesítés

a) a számla vagy a nyugta **kibocsátásának időpontja**, amennyiben az elszámolással vagy fizetéssel érintett időszakra vonatkozó ellenérték megtérítésének **esedékessége** és a számla vagy a nyugta **kibocsátása** az elszámolással vagy fizetéssel érintett időszak **utolsó napját megelőzi**,

Pl. a bérleti díjat negyedéves időszakra állapítják meg, (a megkezdett negyedév is teljes negyedévnek minősül) akkor az év első időszaka: január 01-től, március 31-ig tart.

Az időszak utolsó napja tehát március 31-e, de a felek úgy állapodnak meg, hogy a számla kibocsátásának napja az időszak közepén történik, nyolc napos fizetési határidővel.

Tehát a számla **kibocsátásának** napja február 14-e, a fizetési határidő február 22-e.

Így az áfa szerinti teljesítés napja **február 14-e**, tehát az áfa bevallásba is ezzel a nappal kell beállítani.

Az időszakos elszámolású ügyletekre vonatkozó **kivételes szabály második esete**

Ha a számla fizetési határideje az időszak **vége utáni időpont**, akkor az **áfa szerinti** teljesítés napja, a számla fizetési **esedékessége** lesz.

A törvény szövege:

2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról

58. § (1a) Az (1) bekezdéstől eltérően teljesítés

b) az elszámolással vagy fizetéssel érintett időszakra vonatkozó ellenérték megtérítésének **esedékessége**, de legfeljebb az elszámolással vagy fizetéssel érintett időszak utolsó napját követő **hatvanadik nap**, amennyiben az ellenérték megtérítésének esedékessége az elszámolással vagy fizetéssel érintett időszak **utolsó napját követő időpontra esik**.

Pl. a bérleti díjat negyedéves időszakra állapítják meg, (a megkezdett negyedév is teljes negyedévnek minősül) akkor az év első időszaka: január 01-től, március 31-ig tart.

Az időszak utolsó napja tehát március 31-e, de a felek úgy állapodnak meg, hogy a számla fizetési esedékessége az időszakot követő nyolcadik nap.

Tehát a számla **esedékessége** április 08-a.

Így az **áfa szerinti teljesítés** napja április 08-a, tehát az áfa bevallásba is ezzel a nappal kell beállítani.

Kiegészítő szabály, ha a fizetési határidő 60 napot meghaladja, akkor a fizetési határidőtől függetlenül, az áfa szerinti teljesítés napja, az időszak záró napját követő 60. nap lesz.

Pl. a bérleti díjat negyedéves időszakra állapítják meg, az időszak utolsó napja március 31-e, de a fizetési határidő 90 nap (június 29-e), akkor az időszak utolsó napjától számított 60. nap május 30-a.

Így az **áfa szerinti teljesítés** napja május 30-a, tehát az áfa bevallásba is ezzel a nappal kell beállítani.

Az időszakos elszámolású ügyletekre vonatkozó árfolyam alkalmazása

Ha a számla külföldi pénznemben van meghatározva, akkor **számla keltének** napján érvényes árfolyamot kell alkalmazni.

A törvény szövege:

2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról

80. § (1) Termék értékesítése, szolgáltatás nyújtása, valamint termék Közösségen belüli beszerzése esetében, ha az **adó alapja** külföldi pénznemben kifejezett, a forintba történő átszámításhoz azt a (2) bekezdésben meghatározott árfolyamot kell alkalmazni, amely

b) az **58. §-ban** említett esetben a **számla kibocsátásakor érvényes**.

(2) Az alkalmazandó árfolyam az az utolsó, az (1) bekezdésben meghatározott időpontban érvényes, az adott külföldi pénznem valamely egységének forintban kifejezett ára, amelyet

a) belföldön pénzváltási engedéllyel rendelkező hitelintézet devizában eladási árként jegyez; vagy

b) a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) hivatalosan közzé tesz, feltéve, hogy a forintba történő átszámításra kötelezett (e § alkalmazásában a továbbiakban: kötelezett) így dönt, és erről a döntéséről az állami adóhatóságnak előzetes bejelentést tesz.

Az időszakos elszámolású ügyletekre vonatkozó áfa levonhatóságának időpontja

Az időszakos elszámolású ügyletek áfa levonhatóságára is az általános szabályok vonatkoznak, az megegyezik az áfa fizetési kötelezettség időpontjával.

A törvény szövege:

2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról

119. § (1) Az adólevonási **jog akkor keletkezik** - ha e törvény másként nem rendelkezik -, amikor az előzetesen felszámított adónak [120. §] megfelelő **fizetendő adót meg kell állapítani**, ideértve azt az esetet is, amikor a fizetendő adó megállapítása a 196/B. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltak szerint történik.